

I Spojite odgovarajući pojam i definiciju:

- a) merkantilizam
- b) cena
- c) monetarizam

- d) teorija racionalnih očekivanja
- e) fiziokratizam
- f) Sejov zakon

1. Polazi od pretpostavke da se pojedinci i firme uvek ponašaju ekonomski racionalno.
2. Prema ovom zakonu ne može doći do opšte krize hiperprodukcije.
3. Glavni predmet ekonomske analize je robno-novčani promet, trgovinska razmena (u nacionalnim i međunarodnim okvirima).
4. Novčani izraz vrednosti.
5. Glavni predmet ekonomske analize je poljoprivreda.
6. Predmet ekonomske analize je delovanje novca na opšte tokove proizvodnje, investicije, potrošnju i cene.

II Dopunite.

1. U modernoj ekonomiji dominiraju četiri pristupa: _____ .
2. _____ je zakon koji objašnjava da je radnik u kapitalizmu plaćen po vrednosti, a ipak stvara više vrednosti nego što iznosi vrednost njegove radne snage.
3. Cena rada tj. radne snage je _____ .
Cena kapitala je _____ .
Cena zemlje je _____ .
4. Zagovornici ekonomije ponude naglašavaju potrebu podsticanja _____ čime se regulišu _____ .
5. _____ je istovremeno postojanje i inflacije i nezaposlenosti.
6. Vrednost radne snage se menja u zavisnosti od više faktora koji se mogu razvrstati u tri grupe: _____ .
7. Glavno Kejnzovo delo je _____ .
8. Prema Kejnzijncima glavni faktori od koji zavisi investiciona delatnost su: _____ .
9. Upotrebna vrednost robe je _____ , dok je prometna vrednost _____ .

III Tačno/Netačno

1. Šarl Furije i Tomas Mor su predstavnici fiziokratizma.
2. Marginalna korisnost raste sa rastom količine dobara.
3. Kejnzijanci se zalažu za državnu intervenciju, dok su predstavnici monetarista protivnici državne intervencije.
4. Stabilna ponuda novca je ta koja obzbeđuje makroekonomsku stabilnost. Ovo su zagovarali predstavnici monetarizma.
5. Glavni predmet ekonomske analize merkantilista bio je robno novčani promet i to isključivo u međunarodnim okvirima.
6. Stanje privrede u kojem je ukupna ponuda veća od ukupne tražnje zove se hiperprodukcija.
7. Adam Smit se zalagao za ekonomski liberalizam i dao mu teorijsku osnovu. On ističe da je rad bez obzira na to u kojoj se grani primenjuje izvor bogatstva.
8. Prema teoriji radne vrednosti, vrednost robe je jednaka zbiru cena činilaca proizvodnje.
9. Vođenje ekonomske politike po načelima merkantilista dovelo je do slabljenja poljoprivrede.
10. Prema teoriji ekonomije ponude u inflatornim uslovima treba povećati ponudu i smanjiti poreska opterećenja.

IV Povežite predstavnike sa školama ekonomske misli/pravcima kojima pripadaju i njihovim najznačajnijim delima:

Tomas Man	Fiziokratizam	<i>Opšta teorija zaposlenosti, kamate i novca</i>
Milton Fridman	Socijalistička ekonomska misao	<i>Bogatstvo naroda</i>
Karl Marks	Teorija radne vrednosti	<i>Ekonomske tablice</i>
Žan Batist Sej	Kejnijanizam	<i>Blago Engleske od spoljne trgovine</i>
Fransoa Kene	Teorija marginalne korisnosti	<i>Traktat političke ekonomije</i>
Antoan de Monkretjen	Monetarizam	<i>Teorija političke ekonomije</i>
Vilijem Stenli Dževons	Merkantilizam	<i>Kapital</i>
Adam Smit	Klasična ekonomska misao	<i>Esej o pozitivnoj ekonomiji</i>
Džon Mejnard Kejnz	Merkantilizam	<i>Tečaj političke ekonomije</i>

V Pogledajte slike i odgovorite na pitanja.

Slika 1

Slika 2

Pitanja.

1. Posmatrajući sliku 1 objasnite o kojoj teoriji je reč i koji zakon objašnjava situaciju? Prikazite grafički sliku, odnosno teoriju.
2. Upoređujući hamburgernicu i McDonald's, gde je prisutna veća podela rada? Obrazložite Vaš odgovor.
3. Ko je prvi analizirao podelu rada? Objasnite i navedite ime ekonomiste i školu kojoj pripada.
4. Šta je upotrebna vrednost, a šta vrednost hamburgera?
5. Navedite i objasnite vrste teorije vrednosti.
6. Objasnite prema različitim teorijama vrednosti vrednost hamburgera (Šta bi za vrednost hamburgera rekli Viljem Peti, Adam Smit, David Rikardo i Karl Marks)

VI Odgovorite na pitanja.

1. Objasnite Gosenove zakone.
2. Objasnite razliku između upotrebne i prometne vrednosti robe. Navedite primere.
3. Grafički prikazite i objasnite Laferovu krivu. Kojoj ekonomskoj školi pripada ova kriva?
4. Objasnite osnovne stavove kejnzijanske teorije.
5. Grafički prikazite i objasnite Keneovu prostu reprodukciju.
6. Objasnite Sejov zakon tržišta.